

NAUJA GADYNĖ.

VOL. III SCRANTON Pa. BALANDŽIO 10 d. 1896 m. NO 14.

Entered at the Post office of Scranton as second-class mail matter.

„Nauja Gadyne“ iszeina kas nedele.

„Nauja Gadyne“ ant metų kasztija 2 dol. ant puses metų 1 dol.; i Europą ant metų kasztija 3 dol., ant puses 1 dol. 50 cen.

Antraszas dėl korespondencijų ir užsisteliavimų.

„NAUJA GADYNĖ“
421 PENN AVE SCRANTON, P.

„Nauja Gadyne“ („New Era“).

Published weekly in SCRANTON Pa.
421 PENN AVE.

Subscription price yearly two dollars.

RATES OF ADVERTISING

One inch one month	\$1.00
One inch one year	\$10.00
Two inches one year	\$20.00

AUGUSTAS COMTE.

(PAGAL B. LIMANOVSKI.)

Po Sain-Simono mokslų įtekme, prie tos įtekmės neprispazindamas, raszė ir veikė Prancuzas Augustas Comte. Jis—sakyti galima—akmeninį pamatą Saint-Simono draugijiszkiems pažvilgiams padėjo.

Gimęs 29 sausio 1798 m., miręs 4 spalio 1857 m., szis pozitivizszkos philosophijos ir ateitės draugijiszszkų teorijų tvėrėjas, po galingų meilės jausmų įspudzių, karsztumu uzdegtas, kokį vasario 1848 m. revoliuciują įkurė, naujos religijos įsteigtoju apsisiskelbė.

Placziausiai paziuras savo papieszė jis 1848 m. paleistame veikalė: „Discours sur l'ensemble du positivisme“. Czia jau su materijalizmu kovojant, su laiko dvase žengiant, draugijiszszkas teorijas, komuniz-

mo teoriją įpatingai, laiko per naudingą. Nekuriems socijalizszkiems apshireizszkimams didzią svarbą pripazįstant, apie abelną demokratiszką judėjimą menkai ką mena. Toje kuingoje tvirtina, kad dėl drangijiszszkų jo pažvilgių praplatinimo daugiausiai prisidės proletarijai bei moters. Kalba jis czia ir apie naują religiją, kurioje žmonija izsbrauks seną Dievą, principu jos bus meilė, pamatu — tvarka, siekiu įstatymų (tiesų) priims priderystes. „Žodį: ‚tiesa‘ reikia praszalinti izz polytikizszkos kalbos, taip pat kaip žodį: ‚priezastis‘ izz philozophizszkos kalbos“.

1849 ir 1850 m. ilgą eilę skaitymų laikydamas, Comtė apreiszkė savo pozitivizszkus pažvilgius, kaskart naujos religijos apreiszkėjo pobudį priimdamas. „Kūmi senovėje buvo theologija, tūmi ateitėje bus socijologija“—tarė jis. „Kaip pirmoji buvo pamatu theokratijos ir theolatrijos, taip antroji taps pamatu socijokratijos ir socijolatrijos“. Ant katalikizszkos bažnyczios pavyzdziu tvėrė jis naują bažnyczią su katekizmu, socijalizszkais sakramentais ir tt. Szis prancuzizszszkas mokslinczius geidė katalikizszką tikėjimą pozitivizszku tikėjimu užstoti.

Žingeidus yra jo veikalai „Système de politique, ou traité de sociologie instituant la religion de l'humanité“ (nū 1851 — 1854 m.), bei „Synthèse subjective, ou système universel des conceptions propres à l'état normal“ (1856.), kuriūse pozitivizszmą su socijalizmu į vieną daigtą risza.

Idant atstumti ekonomizskas sunkenybes, sziadienykszeziam draugijos suredymui gresiancias, reikia pazinti zmonijos istorija bei jos kelius. Tümet tai suprasi-me, kur jie veda. Taip veikiant ir kapi tolistą bei darbininką laikykime per publikizskus veikėjus. Kapitalistas ar savastininkas bus tikt turto valdytoju; darbininkas-gi ims ne užmokestį už darbą savo, tikt teisingai pripūlančia jam abelno uždarbio dalį.

Comte sprendė, buk vienintėliu budu blogam periskadymo bus permaina theokratiszkų giminės turtų į socijokratizskus giminės turtus Visą draugijinę tvarką rėmė jis ant moralizskumo. Tas per auginimą turi buti drucziai į kožno ukėso pobudį jeziepintas. „Gyvent dėl artimo“, „gyvent, idant buti naudingu dėl kitų“, nėką neveikti tokio, prie ko prisipažinti gėda—sztai svarbiausi principai moralizskumo ateitėje.

Vakarinės europėjizskos tautos ant tiek užaugo (nunokėjo) jau apszvietime, idant įsteigti vakarių respublika. Ateis laikas, kad ir Maskolijoje bei Graikijsoje įsvieszpataus vakarinis judėjimas!

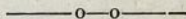
Karszcziausiu Comtes mokintiniu lyg sukylimui 1851 m. buvo Littrė, pažįstamas dėmokratas ir republikonas, autorius prakilno veikalo „Cours de philosophie positive“. Nū 1867 m. podraug su Vyubovu leidė jis dvimėnesinį laikrasztį „Revue de philosophie positive“. Tas dėl pozitivizskos philosophijos nūmonių ir socijalizmo praplatinimo daug prisidėjo.

Antras gabus Comte's mokintinis, Celistinas de Bliguières paraszė: „Exposition abrégée et populaire de la Philosophie et de la Religion Positives“, o kupa jo iszpazintojų kaip Petras Laffitte, d-ras Robinet, pažįstamas anthropologas, dras Audiffrent,

staliorius Magnin ir kiti net ir atskyrą Comte's „bažnyčia“ įsteigė.

Mollin gynė draugijizskus Comtes pažvilgius ant tarptautizsko kongreso Bazilėjoje 1869 m. Dalyvavo jie Paryžiaus Komunoje. Robinet buvo jos sąnariu, o Laffitte iszdirbo planą suorganizavojimo komunų didesnįse Prancuzijos miestuose ir atidavimo joms į valdymą Prancuzijos. Pridrikis Harrison užtariavo komuną anglizskoje spaudoje. 1872 m. mokintiniai Comte's leidė laikrasztį: „La politique Positive, revue occidentale.“ Pastarame laike atsižymėvo du prakilnesniu mokintiniu: Petras Laffitte su skaitymais Sorbonoje ir darbininkas Finance. Pastarojo straipsniai pasirodė laikraszcziuose „Le Prolétaire“ ir „Le Prolétariat“; jis labai tankiai ant darbininkų susirinkimų laiko kalbas Comtės socijalizski principai rado taip-gi Anglijsoje ir Šuvienytose Valstijose iszpazintojus. Anglijsoje atsižymėjo Riszardas Congreve. Endrikis Aimel iszvadžioja, kad tarptautizska respublika, šsanti jau mokslo svieto saprotavime, parengia ir užtikrina įsisteigimą republikonizskų federacijų ateitėje*).

Sarancziukietis.

ISZ DARBININKISZKO, SOCIJALISTISZKO IR ANARKISTISZKO JUDEJIMO EUROPOJE.

Maskolija. Carizsku „ukazu“ isz 6 grūdžio s. st. Odessos socijalistai apsudyti tapė: 1) ant 5 metų į Archangelsko rėdybę 16 mėnesių kalėjime persėdėję: darbininkas Konieczko, banko urėdninkas Gasz-

* Straipsnis jo „La République Démontrée par la science sociale“ laikrasztyje „La Revue Socialiste“ (Novembre, 1887).

tautas, Zarudzkis ir Jablonskis; 2). ant 3 metų į Archangelsko rėdybą: geležinkelio urėdlininkas Bromirskis ir Dzierzovskiene; 3). ant atstatymo į užrubežį: Terleckis Austrijos padonas; 4). ant 5 metų policijos priežiūros: aptiekorius Mianovskis ir Makrobeckis; 5). 30 kitų apskųstų pavesta policijos priežiurai ant 3 metų. Liubline areštavota du studentu, Parchatkoje paimita kelis sodiecius. Liublino ir Varsavos rėdybose žandarmerija szipinėja ir areštavoja. Lipiej areštavota 5, Michalovkoje 4 už kningų platinimą pažvelgtus.

Vokietija. Moabite panorėjo vėl tuli žmonės miestą isz szalių abiejų padegti. Berline tyrinėjimas kaslink urėdiszkos paslapties iszdavimo, socialistiszke laik rasztyje ‚Vorwaerts‘ apgarsintos. Pažvelgimas pūlė ant introligatoriszku mokintinių ir darbininkų. Po policijos sargyba pristatyta ‚Vorwaerts‘ redaktorius Kuhnertą ir d-rą Adolphą Brauną. Pirmą paleista, kitas kalėjime pasiliko.

Austrija. Pragos policija suėmė tris terminatorius prie ‚Omladinos‘ ryszio prigulinczius. Berne, mokslainėje, sužeidęs ranką vaikinui, ekspliodavojo aluvėis. Datirta kad dynamitas buvo jame. Berne atsibuvo darbininkų susirinkimas ir demonstrūta priesz rinkimo reformą. Aresztavota 10 ypatų. Karvynos kasyklose kilo darbininkų straikas. Tūjaus apėmė jis Karviną, Lazu, Porembą, visą Szleziją ir grasina Moravijai. Į Karviną valdzia pasiuontė pėstininkų batalijoną. Lev Turbaczikij, rusiniszkas radikalas, gabus rasztininkas, areštavetas Lvave.

Turkija. Adanoje užmuszta 15 armėnų, sužeista 15. Stambule praplatin-ta daugumą revoliucijiszku atsiszaukimų. Randas uždraudė kisztis policijai, idant sukylimo nepriskubinti. Maskoliszko dra-

gomano name iszvogta visus daigtus. Isz priezasties ‚Ramazano‘ szventės, įvesta at-sargumo žingsnius ir areštavota daug ypatų, isz baimės sūkalbio ant sultono, jam į meczetą einant.

Sarancziukietis.

KOKIU BUDU ASZ PASTOJAU ANARKISTKA. (1).

Asz pastojau anarkistka kada mes buvome iszsiūsti į Kalėdoniją ant valstijos laivų su sunkiais ir apžeistiniais nusprendimais, kas suprantama nerupėjo mums visai, nės pagal mūsų sąžinę mes butumėme praszengtojaiis kitaip darydami nekaip buvome pasielgę. Mes iszmetinėjome sav, kad ne iszrovėme visai szirdies isz krutinės. Pasigailėjimas nekuriuose aplinkybėse yra par-davyste.

Idant atvesti mus į metavojimąsi už kovojimą dėl liūsybės ir idant pasisaugoti nū tokių piktadėjų, uždarė mus klėtkose kaipo tigrus ar liutus.

Per 4 mėnesius mes nėko ne matėme daugiau kaip tikt dangų ir vandenį ir kar-tais ant horizonto*) balto žėglio, panėszsaus į paukszezio sparną. Szį įtekėmė ard-vės buvo neapžiojama. Per visą laiką galėjome mes mislyti, dumoti, supūjami vil-

1) Mincas straispenis parasztytas per Liulizą Michel, kuri dalyvavo sukylime darbininkų Paryziuje 1871 m. Jie iszvarė tada isz Paryziaus valdzia ir apgarsino savo miestą liūsa ‚drauglija‘ (Commune) arba komuna. Jie įvedė darbininkų valdzia, apgarsino fabrikus ir namus ir k, prigulinczius visūmenei, Apgulimas Paryziaus per republikonų valdzia, musztynės su kariūmenė republikonų nedaleidė paryženams įtaisyti savo gyvenimo, kada-gi ir tarpe virszininkų komunos nebuvo sutikimo, Gegužės mėnesyje 71 mete Paryzius tapė apimtas ir iszpjauta 80 000 vyrų, moterų ir vaikų, Sulimti komunistaii tapė iszsiūs ti į Kąjėnā—prancuzų kolonijā Pietinėje Amerikoje į Kalėdonijā, Australijios salā.

2) Horizontas—linija kurioje mums regisli dangus su-sieina su žiame—apregė.

nių kilnojimu, tarytum dvi milžiniškos rankos kėlė jas ir svaide atgal į marės dugną, o vėjas smarkavo žėgliūse tai kaukdamas baisiai, tai asztriai szvilpdamas. Laivas traszkėjo bangų daužomas, mes buvome tarytum iszdūti gamtos malonei ir tūmet augo idėja 3).

Ir taip, per sulyginimą dalykų, atsitikimų, žmonių, pamaczius darbe mūsų draugus isz komunos taip dorus, kad jie bijodami buti smarkiais, turėjo tikt energiją aukauti savo gyvastis, asz atėjau greit prie persitikrinimo kad dori žmonės įgyję valdžią į savo rankas, bus kenkti ir kad tai yra negalimas daigtas idant liūsybė susidraugautu su kokia nors valdžia.—

Asz jaučiau kad revoliucija įgaunanti kokią nors valdžią, buvo tiktai akies suklydimu, kurs galėjo tiktai pažymėti tiktai vieną žingsnį bet ne atidaryti visų durų progresui 4), kad visi įsteigimai praeitės, kurie rods isznyko, likosi vienok permaine tikt vardą, kad viskas yra sukalta retėžiais senam sviete ir kad jis yra rąstu paskirtu ant isznykimo, idant padaryti vietą dėl naujo svieto laimingo ir liūso po dangumi.

Asz pamacziau, kad įstatymai pritraukimo, kurie stumia nesuskaitomus skritulius prie naujų saulių amžinūse atstumūse laiko, tur taipogi valdantį likimą ēsybių amžiname progrese, kurs pritraukia jūs prie tikro idėalo, kasdien auganczio. Asz ēsmi anarkistka dėl to, kad vienintėlė anarkija 5) bus laime žmonijos ir kad augszciausia idėja pasiekama per žmonių isz-

3) Idėja—mislis, nūmonė, persitikrinimas.

4) Progresas — pirmynžengybė, lavinimas, tobullimas.

5) Anarkija—gyvenimas žmonijos, kadą nebus jokios valdžios, kur žmogus neprigulmingas kitam žmogui, kadą ypata žmogaus naudosis pilniausia liūsybe.

manymą, yra anarkija.

Amžiams slenkant ateis viena potos nežinomos mums permainos. Ar ne visi mes žinome kad tas, kas rodos utopija*) dėl vienos ar dviejų gentkarazių, iszsipildo treczioje.

Viena tikt anarkija gal padaryti žmogų sąžiningu, nės ji viena padarys jį liūsu. Ji atidalys pilnai bandas vergų nd žmonijos. Kiekvienam žmogui prieinancziam prie valdžios, valstija yra jis pats**), jis žiuri į ją kaipo szū į kaulą, kurį gražia ir gina dėl savęs.

Jei valdžia padaro žmogų smarkiu, savmyliu ir piktu, vergija nužiamina jį. Anarkija-gi bus galu baisių kanczių, kuriosė stėnjėo žmonių veislė. Ji viena nebus nauju pradėjimu vargų ir pritraukia vis daugiau szirdzių dėl kovos už teisybę ir tiesą.

Žmonija nori gyventi ir prisirisz prie anarkijos kovoje nusiminimo, kurią pradės, idant iszeiti isz prapulties. Tai yra ardvus kopimas į augsztą. Kiekviena kita idėja panėsi į sukriuszėjusius akmenis ir į saujales žolės, kurią iszraujame puldami dar giliau ir reikia kovoti netikt drąsiai bet ir protingai ir laikas jau kad idėalas didenis ir gražesnis už visas svajones pirm jo, pasirodytu gan aiskiai, idant vargūlių mynios nelaistytu savo kraujais apgavingų svajonių.—

Sztai dėl ko asz pastojau anarkistka! Liuiza Michel.

*) Utopija—antgalvis kningos, kurią paraszė Tamas Morus 17 amž. pavidale salos Utopijos rodydams gyvenimą atelnantį, be bagoczių ir vargūlių. Utopija žymja svajoną be pamato—

**) ,Valstija asz pats'—isztarimas prancuzų karallaus Liudviko XIV, katras savo iszdydume mislyjo, kad ja yra svarbesnis už visą Prancuziją.—

CHICAGO, Ill. „Lietuvoje“ per daug garsiai peružė kokis ten pakėlimas vardo lietuvių Chicagoje... Teisybę pasakius, lietuviai nė ne pakėlė vardą, bet pažiamino, nės lygtūlaik nėks nebuvo lietuvių užkabinęs ir lietuviams neverta buvo bereikalo szokti „saldųjį kazoką.“ Teisybė, Chicago „Evening Journal“ iszpeikė vieną tukstantį lietuvių, apsigyvenusių ant Bridgeporto ir tas beveik teisybė buvo paraszyta, nės yra daugiaus kaip tukstantis tokių, kurie iszsižioję klausosi, ką kuningas pasakys; daugiausai girtūkliauja, kazyrūja, o kurs to nedaro, tai neėdęs piningus kaupia ir jaučiasi laimingu; nei vienas isz jų nesirupina apie apsiszvietimą, neskaito jokių kuningų nei laikraszczių, ir visas jaunūmenės užsiēmimas yra karcziamose muszti boles arba merginėti; o kad reikia sunkiai dirbti už mažą mokesį, tai jie visai nežino, kas tam kaltas ir kaip galima tai pagerinti. Kuningas neragina jų prie apsiszvietimo, kad jie jam paklusni yra; bet rupinasi vien tik, kad tamsunų vaikai neapsiszvietu, spiria jūs leisti savo vaikus į parapijinę moksleinę, kurioje mokina kokis ten Dowgiallo keturių ar penkių svetimų kalbų, kada vaikai nepažįsta dar savo prigimtos kalbos. Mat jie tūmi gali pasigirti, kad daug rupinasi apie pakėlimą mokslo, užimdami daug kalbų; tūmi tarpu, su tokiu misziniu kalbų, visai užmusza kudikių jauną protą ir visas mokslas pasibaigia ant poterių ir kuningų prisakymų apie paklus numą jiems. Isz to matyt, kad minėtas professorius ir yra geras tarnas kuningų, kad nedarydamas nėko gero dėl žmonių, drąsiai ima algą mokinojaus.—

Czia ne bažnytiniamis reikėjo protestavoti, bet labiau apszviestesniems, nės su tūmi tukstanczių „pagirtųjų“ ir jūs sulygino. Tą apszmeižą galėjo sukritikavoti

viena apszviesta ypata, bet tikriejie inteligentai to ne atbojo ir nei vienas isz jų neatsiliepė, iszskyrus tik porą lenkiszkių protestavojanczių susirinkimų, ant kurių buvo keletas lietuvių, bet jie ne sutiko su lenkais.

Ta apszmeiža padarė didelį triuksmą tarp nekurių lietuvių Chicago ir jų prieszakiniai griebėsi protestavoti su dideliu entuzijazmu, bet nemokėdami ir su savo melagingais pasirodymais visai pažiamino abelną lietuvių vardą. Labiausiai daug primelavo „Lietuva.“ Laikrasztis „Tribune“ raszo, kad vienas tukstantis lietuvių protestavojo, kad kuningas Kriaucziunas buvo pirmsėdžiu, kad kalbėjo du angliszki kalbėtojai: Sudzia Brentano ir statistikas Seoger ir keturi lietuviai: Adomaitis, Jonaitis, Olszevskis ir Zahariavyczia; kad Zahariavyczia iszaiszkino labiausiai istoriszkus faktus, — kadą-gi, pabaigus dvi angliszkas kalbas, žmonės iszvaikszcziėjo ir pirmojo lietuviszko kalbėtojaus jau nėkas nebeklausė. Pirmsėdžiu buvo ne Kriaucziunas, bet Zahariavyczia. Susirinkimas buvo po bažnyczia, nedėlios diena, tūjaus po dievmaldystės, kūlaik jie nespėjo dar iszkrikti; todėl vos tukstantis dar susirinko, o kad taip butu buvę kitoje vietoje ir kitokia diena, tai nebutu susirinkę nei pora szimtu, isz to 10 tukstan žių skaitliaus lietuvių. Taip-gi parodė į 2,000 įvairių amatinkų, kurių negalėtų parodyti nei dviejų deszimtų, iszskyrus apie 100 kriauczių, skaitant su moteriszkėmis.

Prie to, dar amerikonomas butu gera naujiena dagirdus, kad lietuviai pirmą sykį susirinkę dėl protesto, pagal kuningo komandą, pradėjo ir pabaigė savo seimą poteriais. Vienok, ant antro susirinkimo, kada pribuvo minėti Brentan ir Seoger, to nebedarė. Matyt, kad kuningas tik tarp

po ki-
Ar ne
pija*)
zsipli-

i žmo-
liūsu.
ų nū
einan-
ts**),
grau-

arkiu,
ina jį-
į ku-
ta ne-
aukia
isybę

prie
pra-
si yra
kita
nis ir
dami
etikt
kad
vajo-
dant
ujais

tka
el.

amas
yven-
rmyja

ilana
id ja

savo kvailų avelių yra dievobaimingas, bet prieš svetimų ir mokintų žmonių nedrįsta pasirodyti su savo burtais, nors parapijonams nenustoja kalęs į galvas, idant nesigėdytu savo tikėjimo ir maldos.

Per tokias melagystes ir niekingus pasielgimus, lietuviai gali gan greit per vieną kokį liežuvį, turėti dar didesnę triukšmą ir tapti visiskai papeiktais. Amerikonai nežiūrės ant tokio sudžios Augstesniojo Sudo nei ant Statistiko, nės jie žino, kad jiedu yra polytikieriais.

Ne pro szalį bus parodyti pasirodancią pasekmę ano protesto. Dabar minėtas statistikierius Seoger, pamatęs, kad lietuviai patys nėko negali veikti, paėmė vesti jų už nosies polytikijoje. Sztai 22 d. kovo ant polytikiszko lietuvių susirinkimo jis kalbėjo ir kaip įmanydamas gyrė lietuvius, jog jie esą labai skaitlingi ir galingi ir augsčiau stovį už lenkus, kurie buk pagadinę savo vardą per tai, kad visi buvo dėmokratais (tartum kad republikonai yra vertesni). Tūse žodžiūse jau matyt ylos galas išz maiszo, — nės ne dėmokratai jų vardą pažiamino, bet kuningai, kurie prisakydavo lenkams po grieku balsūti už dėmokratus, kad tie visada buvo laiminami kuningų už piningus. Tą patį gali ir republikonai padaryti, jei-gu tik matys, kad per kuningus gali daugiau balsų gauti.

G.

—o—o—o—

Sziadien jau galutinai aiszku pasidarė, jų lietuvių kuningija yra ne tik rakaliais dvasės, bet ir vyliugiais savo tautos. Ir tokiais vyliugiais pasirodė esą tie, ant kurių seniaus butu galima buvę kokias nors viltis turėti... Kn. Žebrius savo 'Ryte', Žilinskas, Tėvynėje. kn Abromaitis ir Ma-

tulaitis, Garse'—vieni patalpino, kiti pagyrė praszymą carui; papiesztą per kokį sznipuką Didinską; praszymas paraszytas yra tokioje formoje, jų lietuviiai, kurie yra ukėšais szitos žiamės, turės lietuvius ukėsus — jei-gu tie ar isz neapsižiurėjimo ar per pasitikėjimą ant kuningų ar per savo kvailumą—pasiraszys ant minėto praszymo, skūsti į sudą už vyliugystę (treason). Kožuas, kurs pastojo ukėsu, turėjo sude sudėti prisiegą, jų atsizada caro valdzios ir padonystės; o ezia mūsų krestų ir ordonų jieszkozciai Amerikos ukėsus daro, vi supadoniausiais tarnais caro! Persergstame lietuvius isz anksto, kad patys sav kilpų nepasidarytų! Pasikakinkiamė tūmi, kad pamatėmė, jų isz mūsų kuningų galės buti veikiai, visupadoniausie jie' popai! O, Rakaliai dvasės ir vyliugiai savo brolių lietuvių, atsiminkite apie likimą vyskupų Massalskio ir Kossakovskio!!

—o—o—o—

Neužilgo Serbijos ex-karalius Milan atvaziūs į Ameriką jieszkodamas nūtakos dėl savo sunaus Aleksandro. Merga, kuri nori pastoti karaliene Serbijos, nereika lauja buti mokyta nei grazi, jeib tik ji kraitį turės isz milijonų dolerių, kurie tui tekti karaliui. Bagotų amerikonų mergos, tur-but galvatrukcziais pirszis į karalienes, nės czion bagocziai yra godus titulų, didybės, gūdos.

A h l w a r t, zinomas žydų neapikantos platintojas, apsibuvo Amerikoje ir iszleidžia laikrasztį 'Der Antisemit' Brooklyne. Jis nupieszia blogas puses žydų ir žydiszkų darbų, bet nepadūda įrankių dėl apsigynimo nū žydiszko alinimo. Dėlto mes netukiamė, kad jo laikrasztis turi kokią nors ateitę.

„K a r d a s“, lietuviszkas naujas laik-raszttis, kurio pirmas numeris iszėjo Balti-morėje, Md. (26 S. Green Str.) gana turi-gerą įtalpą ir vertas yra parėmimo. Ve-lyjame „Kardui“ kųmigeriausios kloties, ei-nant paskirtu sav kėliu!

A. H a m o n Paryžiuje iszleidė kuni-gutę „Patrie et Internationalisme“, kurioje jis reikalauja suardymo visų rubežių; jis parodo, kad bagocziai tik meilę tėvynės nudūda, ir tą meilę panaudoja dėl nuver-gimo ir nubaudimo darbininkų.— Ar mu-sų kuningai meilę lietuvių neapvertė ant sukoneveikimo lietuvių?!

Henry Chatelain, kurs ilgus metus buvo ant missijų Afrikoje, jieszko Suvie-nytose Valstijose piniguszkos pagalbos dėl savo projekto ant panaikinimo vidurinės prekybos nevalninkais Afrikoje. Jis ve-lytu pabėgusius ar iszvalnytus vergus ap-gyvendinti ant žiamių, įgytų nū Europė-jiszky vyriausybių. Dėl panaikinimo ver-gystės Afrikoje tapė įkurta daug draugys-czių Europoje, protestoniszky ir katalikisz-ky Kardinolas Lavigerie pradėjo tą karę priesz vergystę: nesykį jam bažnyczios su-teikė po \$ 100,000 dėl to mierio.— Bet ko-dėl bažnyczia nesirupina panaikinti ver-gavimą baltojo žmogaus dėl kapitolistų ir kuningijos?!

V. KALVAITIS

Tilžėje iszleido kningelę po vardu „Lietuvos Kanklės“, eilėse surašzyta. No-rintiejie gauti tą kningelę tesikreipia pas Kalvaitį (Tilžėje) arba į Naujos Gadynės redakciją.

A. A. CHASE, ADVOKATAS (Lowyer)

Praktikavoje visūse sudūse Pennsylvanijos ir Su-vienytų Valstijų. Visokias provas veda kogeriausiai, Taip-gi visokias collectas atlieka koveiklajusiai, Jo offisas ant SPRUCE Str. 304.; Ruimas 6, SCRANTON, Pa.

INEK RICE

Lietuviszkas kalvis visoki slesoriszky darbą ir viską kas tik prie kalvio priklauso kogeriausiai padaro. Jo kalvė randasi pagal Deiczkatalikų bažnyczia — tarp Coal ir Line str. Shenandoah Pa,

J. LIETUVNIKAS

MINERSVILLE Pa. Gavo patenta ant karczemos savo name — užlaiko skaniausią alų ir likierus ir pirmos klišos cigarus; o teipo-gi pas jį yra labai priimni vieta dėl uželgos, nes yra geras žmogus, užtai lietuvių atsilanky-kite pas savąj,

ANT PARDAVIMO

NAUJAS DRUCZTORIS (APTIIEKA)

Labai gražioje vietoje ant didesės ulyczios, kurlo-je randasi visoki aptiekoriszki, szvieži tavorai, nės ap-tieka neseniai įtaisyta. Priežastis pardavimo, kad locni-ninkas nor iszvažiūti. Velytina butu dėl lietuvi arba lenko, nės pas mūs Shenandoryje dar to biznio nėkas isz lietuvių nelaiko. Norintieje dasižinoti raszykite ant szio antraszo:

J. M. MEDALIS SHENANDOAH, Pa.

DIDELIS NAUJAS SZTORAS MEBELIU VALENTINAVYCYZIAUS

ant
416 PENN Ave. SCRANTON Pa

Sztore užlaiko dėl pardavimo visoktus reikalingus namus daigtus, kaip tai lovas, springsus, kreses, kanapas stalus, peczius ir tt. puikiausius daigtus pardūda už pl-giausią preke, ir viską į namus nugabena.

HOTEL MARTINS'

Prilaikau gerą alų, arėlką, vyną, cigarus.
Taip-gi nakvinu kellaujančius.

235 PENN Ave.
SCRANTON, Penn'a.

** SALIUNAS **

J' NAUJUNO

ANT N. WEST Uliczios No 234
SHENANDOAH, PA.

Vyrai! yra tai smagi vieta dėl užėigos o kas svarbiausiai, kad puikius gerimus pri laiko stiklus taip-gi mylziniszkus dūda. Apė cigarus cigarus nėra ką sznekėti, nės jie patys giresi. Vyrai neužmirszkite pas savo atsilankyti!

Czion yra linksmiausia vieta dėl užėigos, nes ir adventai su gavėue susikabine szoka.

! SENAS DRAPANAS PADARAU NAUJOMS!

Iszvalau, farbūju ir prosinu drapanas vyrų ir moterių, taip gi taisau

už pigiausią prekę į trumpiausią laiką.

S. SEGAL

419 PENN Ave, SCRANTON, Pa.
(SZALE APTIEKOS Dro SZLIUPO.)

SALIUNAS

716 W .LACAVANNA AVE, SCRANTON, PA.

Užlaikau gerus, szviežius ir sveikus gėrimus; laikau gerus cigarnis ir užkandj.

Lietuviai atsilankykite pas manę.

M. SZARAK

LETUVISZKA GROSERNE
WHOLESALE and RETAIL

Visados užlaikau gerus, szviežius ir svelkus valgomus daigtus.

MORRIS GLATT

200-202. S. Eutaw Str. BALTIMORE, Md.

J.T. F. HRENHOLT

Siuncziu PININGUS į visas dalis svieto, tieslok į namus.— Pardūdu LAIVAKORTES ant geriausių linijų, kaip HAMBURG AMERICAN PACKET Co., EXPRESS REGULAR, BALTIJOS, RED STAR ir visų kitų linijų.

321 PENN Ave.

SCRANTON, Pa.

Dr JAMES STEIN.

Gydo vien tik ligas: akių, ausų, nosies ir gerklės.

Adynos offiso:

9 iki 12 priesz piet,

1 iki 4 po piet,

7 iki 9 vakare.

204 WYOMING Ave.

SCRANTON, Pa.

27. IX 95

DIDELIS LIETUVISZKAS

HOTELIS,

316 Penn Ave., SCRANTON, PA.

Kuriamė laikau visokius gėrymus ir užkandžius, o podraugei pardūdu laivakortes (szipkortes) ant geriausių laivų ir siuncziu piningus į visas szalis svieto kūnūpigiausiai.

Taipogi reikale, kiekvienam dūdu prieteliszką rodę Jusų Vienžemis

Pet. Lipaviczius.

E. B. GARNELL & CO.

1336 PROVIDENCE ROAD,
SCRANTON, PA.

Daro gerus cigarus ir visokius gatunkus cigarety įpatiugai Maskoliszkūsu (su munksztukeliais).

M. SCHWARTZKOPF,

WHOLESALE krautuė visokių naminių ir isz užrubės pargabentų gėrymų, kaip:

WINO, LIKERIU, BRENDIES, GI-

NES, ir kitokių gėrymų.

Pardūda geriausę artelką: BLUE STAR MONOGRAM WHISKEY.

248 PENN AVE, Cor. LINDEN Str. SCRANTON Pa.